

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJA

S P R E N D I M A S

2025 m. kovo 5 d. Nr. 21RE-
(AG-18/02-2025)

Vilnius

Lietuvos administracinių ginčų komisija (toliau – Komisija), susidedanti iš Komisijos narių Ingos Morkvėnienės, Žydrūno Plytniko ir Ingridos Sabaliauskienės (posėdžio pirmininkė ir pranešėja), sekretoriaujant Ramūnei Misevičiūtei, dalyvaujant pareiškėjo X. X. įgaliotam atstovui Y. Y., atsakovo Migracijos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos įgaliotam atstovui X. Y.,

Komisijos posėdyje žodinio proceso tvarka vaizdo konferencijos būdu išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjo X. X. patikslintą skundą dėl Migracijos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos 2024 m. lapkričio 12 d. rašto Nr. *(duomenys neskelbtini)* panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

Pareiškėjas X. X. (toliau – pareiškėjas) patikslintu skundu Komisijos prašo panaikinti Migracijos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – Departamentas) 2024 m. gruodžio 12 d. raštą (Komisijos pastaba: iš byloje esančių dokumentų matyti, jog ginčijamas 2024 m. lapkričio 12 d. raštas Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl prašymo“) (toliau – ginčijamas raštas) ir įpareigoti Departamentą pareiškėjo 2024 m. spalio 21 d. prašymą nagrinėti iš naujo.

Paaiškinio, kad 2024 m. rugpjūčio 12 d. prašymu (vizitas: 2024 m. rugpjūčio 27 d.) pareiškėjas kreipėsi į Departamentą su prašymu atstatyti leidimą nuolatos gyventi Lietuvoje, kuris galiojo iki 2027 metų. Minėto vizito metu darbuotoja paaiškinio, kad yra reikalinga pažyma iš Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos apie gaunamas pajamas. Pareiškėjas 2024 m. spalio 21 d. vėl atvyko į Departamentą, kurio metu pateikė prašomą dokumentą bei prašymą. Darbuotoja paaiškinio, kad prašymas bus persiųstas ir pareiškėjas informuotas dėl sprendimo priėmimo. Iki šios dienos nėra išspręstas pareiškėjo prašymas. Pažymėtina, kad pareiškėjas iš Lietuvos nebuvo išvykęs nuo 2024 m. balandžio 27 d., o 2024 m. balandžio 27 d., kai kreipėsi į Vilniaus miesto *(duomenys neskelbtini)* seniūniją dėl adreso pakeitimo, jog pareiškėjo deklaruotos gyvenamosios vietos adresas būtų pakeistas, seniūnijos darbuotoja paaiškinio, kad nėra tokios galimybės ir pareiškėjui neišvertusi dokumentų į suprantamą rusų kalbą, užpildė, jog pareiškėjas neva išvyksta į Ukrainą. Atkreiptinas dėmesys, jog pareiškėjas niekur nebuvo išvykęs ir jam nuo 2006 m. lapkričio 9 d. buvo paskirta Valstybinio socialinio draudimo pensija, kurios mokėjimas sustabdytas dėl savivaldybės pareigūnų netinkamų veiksmų. Pareiškėjas 2024 m. gruodžio 2 d. kreipėsi į Departamentą dėl nurodytos problemos išsprendimo ir Departamentas 2024

m. gruodžio 10 d. elektroniniu paštu pateikė ginčijamą raštą, kuriame nurodė, jog Departamentas nėra institucija, įgaliota aiškinti teisės aktų nuostatas, todėl šį Departamento raštą prašo laikyti Departamento nuomone, o ne teisės aktų išaiškinimu. Pažymėjo, kad Departamentas, vykdydamas teisės aktuose jam pavestas funkcijas, kiekvieno užsieniečio situaciją vertina individualiai, atsižvelgdamas į kiekvieno atveju faktines aplinkybes ir jų atitiktį teisės aktų reikalavimams, o sprendimus priima tik teisės aktuose nustatytų ir detaliam reglamentuotų procedūrų metu.

Pareiškėjas nesutinka su Departamento teiginiu, kad jis turi iš naujo kreiptis su prašymu, nes prašymas pateiktas taip kaip nurodyta aukščiau ir visi dokumentai taip pat pateikti. Departamentui pavesta funkcija spręsti klausimus, susijusius su leidimų gyventi Lietuvoje išdavimu. Tokią Departamento poziciją pareiškėjas vertina kaip sprendimo priėmimo vilkinimą ir priskirtų pareigų nevykdymą (neveikimą). Pažymėjo, kad pareiškėjas iš Departamento nėra gavęs oficialaus atsakymo dėl jo prašymo išsprendimo. Toks ilgas sprendimo nepriėmimas šiurkščiai pažeidžia pareiškėjo teises, nes jis negali gauti pensijos ir naudotis paslaugomis banke, gydymo įstaigose ir kt. Departamentas ginčijamame rašte taip pat nurodė kokius veiksmus reikia atlikti norint gauti leidimą nuolat gyventi Lietuvoje, ką pareiškėjas ir padarė, tačiau Departamentas niekaip neišsprendė šio klausimo ir nepateikė jokio atsakymo per 10 dienų kaip tai numatyta bendroje tvarkoje.

Komisijos posėdžio metu pareiškėjo atstovas palaikė skundo argumentus, prašė jį tenkinti.

Atsakovas Departamentas atsiliepimu į pareiškėjo patikslintą skundą prašo jį atmesti kaip nepagrįstą.

Paaikino, kad pareiškėjas nuo 2024 m. balandžio 19 d. deklaravo išvykimą į Ukrainą, todėl vadovaujantis Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ (toliau – Įstatymas) 56 straipsnio 9 punktu pareiškėjui išduotas Lietuvos Respublikos ilgalaikio gyventojų leidimas gyventi Europos Sąjungoje (toliau – leidimas nuolat gyventi) Nr. (*duomenys neskelbtini*) buvo 2024 m. gegužės 10 d. paskelbtas negaliojančiu. Pareiškėjas 2024 m. rugpjūčio 12 d. per Lietuvos migracijos informacinę sistemą (toliau – MIGRIS) užpildė prašymą Nr. (*duomenys neskelbtini*) išduoti leidimą nuolat gyventi (toliau – prašymas), o 2024 m. rugpjūčio 27 d. (*duomenys neskelbtini*) užsiregistravo vizitui į Departamento Vilniaus padalinį. Vizito metu pareiškėjas nepateikė visų reikiamų dokumentų prie prašymo todėl prašymą atsisakyta priimti (atmestas). Pareiškėjas 2024 m. spalio 21 d. Departamentui pateikė prašymą „Dėl nepagrįsto išregistravimo ir deklaravimo apie išvykimą iš Lietuvos atstatymo“, kuriuo prašė atstatyti jo teisę į gyvenamąją vietą Lietuvoje. Departamentas ginčijamu raštu atsakė į pareiškėjo 2024 m. spalio 21 d. skundą, kuriuo informavo, jog gyvenamosios vietos deklaravimo duomenų tvarkymas neįeina į Departamento kompetencijas. Vadovaujantis Įstatymo nuostatomis, Departamentas yra atsakingas už leidimo gyventi užsieniečiui išdavimo, keitimo ir panaikinimo priėmimą. Taip pat skundžiamu raštu pareiškėjas buvo informuotas apie tai, kaip jis gali pateikti prašymą išduoti leidimą nuolat gyventi ir kokius dokumentus turi pateikti.

Pareiškėjas patikslintame skunde dėsto, kad jis nesutinka, jog turi iš naujo kreiptis į Departamentą su prašymu išduoti leidimą nuolat gyventi, ir kad jis niekur nebuvo išvykęs iš Lietuvos Respublikos. Pirma, kaip jau buvo nurodyta skundžiamame rašte Departamento kompetencija neapima gyvenamosios vietos deklaravimo duomenų tvarkymo kontrolės seniūnijose, kai užsieniečiai keičia gyvenamąją vietą Lietuvos Respublikoje arba deklaruoja išvykimą iš Lietuvos Respublikos. Departamentas deklaravimo duomenis tvarko tik užsieniečiams pirmą kartą deklaruojant gyvenamąją vietą, kai užsieniečiai pateikia prašymą išduoti teisę gyventi Lietuvoje patvirtinantį ar suteikiantį dokumentą. Departamentas apie asmenų vėliau deklaruojamas gyvenamąsias vietas ir informaciją apie išvykimą į užsienį deklaravimą gauna iš Lietuvos Respublikos gyventojų registro, atitinkamai, jeigu pareiškėjas teigia, kad kompetentingos institucijos netinkamai deklaravo jo gyvenamąją vietą ir/ar (ne)išvykimą iš Lietuvos Respublikos, jis turėtų skųsti atsakingų institucijų

veiksmus ir/ar sprendimus. Be to, pareiškėjas nepateikė jokių įrodymų, paneigiančių aplinkybę, kad Gyventojų registre yra duomenys apie tai, kad jis deklaravo išvykimą į užsienį.

Pagal Lietuvos Respublikos gyventojų registro įstatymo 9 straipsnio 3 dalį, duomenys, įrašyti į Gyventojų registrą, laikomi teisingais tol, kol jie nenuginčijami Lietuvos Respublikos įstatymų ir Europos Sąjungos teisės aktų nustatyta tvarka. Antra, kaip jau buvo nurodyta, pareiškėjo prašymą buvo atsisakyta priimti (atmestas), nes jis nepateikė visų reikiamų dokumentų. Pareiškėjas su prašymo nepriėmimo priežastimis buvo supažindintas ir jam buvo įteiktas kontrolinis dokumentų sąrašas, t. y. jo prašymas nėra nagrinėjamas, nes dėl jo priimtas administracinės procedūros sprendimas, todėl prašymo nagrinėjimas negali būti atnaujintas. Atitinkamai atmestini pareiškėjo skundo teiginiai dėl sprendimo nepriėmimo vilkinimo, kaip nepagrįsti. Pastebėtina, kad pareiškėjui pašalinus trūkumus (gavus trūkstamus dokumentus) jis gali iš naujo pateikti prašymą išduoti leidimą nuolat gyventi pagal Įstatymo 53 straipsnio 1 dalies 10 punktą.

Departamentas nepažeidė pareiškėjo teisių ar teisės aktų reikalavimų, veikė savo kompetencijos ribose ir atliko visas teisės aktuose pavestus įgaliojimus ir pareigas. Daugiau jokių reikšmingų ir suprantamų argumentų pareiškėjas nenurodė, todėl manytina, jog skundžiamas raštas yra teisėtas ir motyvuotas bei nepažeidė jokių pareiškėjo teisių. Departamentas iš esmės teisingai taikė teisės normas, išsamiai išnagrinėjo faktines bylos aplinkybes, pateikė pareiškėjui pagrįstą ir teisėtą atsakymą, o pareiškėjas nei Departamentui, nei Komisijai nepateikė įrodymų, paneigiančių skundžiamo atsakymo teisėtumą ir pagrįstumą, išskyrus savo subjektyvią nuomonę.

Komisijos posėdžio metu atsakovo atstovas palaikė atsiliepime išdėstyta Departamento poziciją ir prašė pareiškėjo skundą atmesti.

Skundas atmestinas

Byloje nagrinėjamas ginčas dėl Departamento 2024 m. lapkričio 12 d. rašto Nr. *(duomenys neskelbtini)* „Dėl prašymo“ teisėtumo ir pagrįstumo.

Bylos duomenimis nustatyta, kad pareiškėjas 2024 m. spalio 21 d. prašymu dėl nepagrįsto išregistravimo ir deklaravimo apie išvykimą iš Lietuvos atstatymo kreipėsi į Departamento direktorių nurodydamas, jog dėl Vilniaus miesto *(duomenys neskelbtini)* seniūnijos darbuotojų netinkamo pareigų atlikimo buvo nepagrįstai deklaruotas apie išvykimą iš Lietuvos, nors niekur nebuvo išvykęs. Paminėjo, kad 2024 m. balandžio 27 d. kreipėsi į seniūniją dėl adreso pakeitimo (iš *(duomenys neskelbtini)* į *(duomenys neskelbtini)*), tačiau darbuotoja paaiškino, jog tokios galimybės nėra ir užpildė, kad pareiškėjas išvyksta į Ukrainą.

Departamentas 2024 m. lapkričio 12 d. raštu Nr. 2*(duomenys neskelbtini)* „Dėl prašymo“ į pareiškėjo 2024 m. spalio 21 d. prašymą atsakė pažymėdamas, kad Departamento kompetencija neapima gyvenamosios vietos deklaravimo duomenų tvarkymo kontrolės seniūnijose, kai užsieniečiai keičia gyvenamąją vietą Lietuvos Respublikoje arba deklaruoja išvykimą iš Lietuvos Respublikos. Departamentas deklaravimo duomenis tvarko tik užsieniečiams pirmą kartą deklaruojant gyvenamąją vietą, kai užsieniečiai pateikia prašymą išduoti teisę gyventi Lietuvos Respublikoje patvirtinantį ar suteikiantį dokumentą. Departamentas, vykdydamas savo funkcijas ir išduodamas arba keisdamas užsieniečiams leidimus nuolat gyventi (taip pat ir įrašydamas duomenis apie leidimo nuolat gyventi negaliojimą į MIGRIS), vadovaujasi Įstatymo ir Aprašo nuostatomis. Departamento vertinimu, atsižvelgus į tai, kad pareiškėjas deklaravo išvykimą į Ukrainą nuo 2024 m. balandžio 19 d. bei vadovaujantis Įstatymo 56 straipsnio 9 punktu, pareiškėjui išduotas leidimą nuolat gyventi pagrįstai 2024 m. gegužės 10 d. buvo paskelbtas negaliojančiu. Įvertinęs pareiškėjo prašyme nurodytas aplinkybes ir pareiškėjo individualią situaciją, Departamentas informavo, kad pareiškėjas, norėdamas gauti leidimą nuolat gyventi bei deklaruoti gyvenamąją vietą, turi kreiptis dėl leidimo nuolat gyventi išdavimo Įstatymo 53 straipsnio 1 dalies 10 punkte nurodytu pagrindu, Aprašo nustatyta tvarka užpildydamas prašymą išduoti leidimą nuolat gyventi per MIGRIS, prie šio prašymo pridėdamas reikiamų dokumentų (dokumentų, pagrindžiančių, kad pareiškėjas nebuvo išvykęs iš Lietuvos ir dėl to negali pateikti pažymą dėl (ne)teistumo, taip pat dokumentų apie turimas pragyvenimo lėšas

Lietuvoje (pvz., banko pažymos apie turimas lėšas)) skaitmenines kopijas ir per 4 mėnesius nuo prašymo per MIGRIS užpildymo dienos asmeniškai atvykdamas rezervuoto vizito metu į Departamentą pateikti dokumentų, kurių skaitmenines kopijas pridėjo pildydamas prašymą MIGRIS, originalus ir biometrinius duomenis. Pažymėtina, kad pareiškėjas, pildydamas per MIGRIS prašymą išduoti leidimą nuolat gyventi, turi galimybę nurodyti, ar pageidauja deklaruoti gyvenamąją vietą per Departamentą. Departamentas nėra institucija, įgaliota aiškinti teisės aktų nuostatas, todėl ši Departamento atsakymą prašė laikyti Departamento nuomone, o ne teisės aktų išaiškinimu. Departamentas, vykdydamas teisės aktuose jam pavestas funkcijas, kiekvieno užsieniečio situaciją vertina individualiai, atsižvelgdamas į kiekvieno atvejo faktines aplinkybes ir jų atitiktį teisės aktų reikalavimams, o sprendimus priima tik teisės aktuose nustatytą ir detalai reglamentuotą procedūrą metu.

Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 reglamentuoja prašymų ir skundų nagrinėjimą ir asmenų aptarnavimą viešojo administravimo subjektuose, taip pat subjektuose, kurie teikia viešąsias paslaugas ir nagrinėja prašymus ir skundus dėl šių viešųjų paslaugų (1 punktą). Pagal šių taisyklių 45 punktą, į prašymą institucija atsako atsižvelgdama į jo turinį: į prašymą suteikti administracinę paslaugą atsakoma suteikiant prašomą vieną iš Viešojo administravimo įstatymo 19 straipsnio 1 dalyje nurodytų administracinių paslaugų (ar prašomas kelias administracines paslaugas) arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti (45.1 papunktis); į prašymą pakonsultuoti asmenį jam aktualiu klausimu atsakoma suteikiant konsultaciją pagal institucijai nustatytą kompetenciją arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti (45.2 papunktis); į prašymą priimti administracinį sprendimą atsakoma Viešojo administravimo įstatymo 13 straipsnyje nustatyta tvarka (45.3 papunktis); į prašymą, nenurodytą Taisyklių 45.1–45.3 papunkčiuose, atsakoma laisva forma (45.4 papunktis).

Lietuvos Respublikos gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymas (toliau – Deklaravimo įstatymas) nustato gyvenamosios vietos deklaravimo sąlygas ir tvarką, gyvenamosios vietos deklaravimo duomenų tvarkymą.

Pagal Deklaravimo įstatymo 4 straipsnį, užsieniečiai, kurie turi dokumentą, suteikiantį ar patvirtinantį teisę gyventi Lietuvoje, gyvenamosios vietos deklaravimo duomenis pateikia šio Įstatymo 10 straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytai deklaravimo įstaigai (2 dalis). Užsieniečiai, kurie siekia įgyti dokumentą, suteikiantį ar patvirtinantį teisę gyventi Lietuvoje, šio straipsnio 1 dalies 2 ir 3 punktuose nurodytos pareigos įgyvendinimo tikslu gyvenamosios vietos deklaravimo duomenis gali pateikti šio įstatymo 10 straipsnio 1 dalies 3 punkte nurodytai deklaravimo įstaigai, pateikdami prašymą dėl teisę gyventi Lietuvoje patvirtinančio ar suteikiančio dokumento išdavimo. Šiuo atveju Departamentas, priėmęs sprendimą išduoti užsieniečiui teisę gyventi Lietuvoje patvirtinantį ar suteikiantį dokumentą, gyvenamosios vietos deklaravimo duomenis automatiškai perduoda šio įstatymo 11 straipsnyje nurodytai institucijai (3 dalis). Užsieniečiai, keičiantys gyvenamąją vietą Lietuvoje, gyvenamosios vietos deklaraciją pateikia deklaravimo įstaigai tiesiogiai (4 dalis).

Deklaravimo įstatymo 8 straipsnio 2 dalyje nurodyta, kad prašymą ištaisyti neteisingus deklaravimo duomenis ar juos pakeisti nagrinėja ir sprendimą dėl deklaravimo duomenų taisymo ir keitimo priima deklaravimo įstaiga.

Deklaravimo įstatymo 10 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad Deklaravimo įstaigos yra deklaravimo duomenis ir (ar) gyvenamosios vietos neturinčių asmenų apskaitą tvarkančios: seniūnija arba savivaldybės vykdomosios institucijos sprendimu seniūnija ir kitas savivaldybės administracijos padalinys – savivaldybėse, kuriose yra įsteigtos seniūnijos, arba kitas savivaldybės administracijos padalinys – savivaldybėse, kuriose seniūnijos neįsteigtos, arba savivaldybių teritorijose, kurios nepriskirtos seniūnijoms, deklaruojant gyvenamąją vietą, išskyrus šios dalies 2 ir 3 punktuose numatytus atvejus, ar tvarkant gyvenamosios vietos nedeklaravusių asmenų apskaitą (1 punktą); Lietuvos Respublikos diplomatinės atstovybės ir konsulinės įstaigos užsienio valstybėse – tik deklaruojant asmenų, kurie prieš išvykdam iš Lietuvos Respublikos savo išvykimo nedeklaravo,

išvykimą iš Lietuvos Respublikos (2 punktas); Departamentas – tik deklaruojant gyvenamąją vietą, kai užsieniečiai pateikia prašymą išduoti teisę gyventi Lietuvos Respublikoje patvirtinantį ar suteikiantį dokumentą (3 punktas).

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos gyventojų registro įstatymo 9 straipsnio 3 dalimi, duomenys, įrašyti į Gyventojų registrą, laikomi teisingais tol, kol jie nenuginčijami Lietuvos Respublikos įstatymų ir Europos Sąjungos teisės aktų nustatyta tvarka.

Bylos duomenimis nustatyta, jog pareiškėjas 2024 m. spalio 21 d. prašymu dėl nepagrįsto išregistravimo ir deklaravimo apie išvykimą iš Lietuvos atstatymo kreipėsi į Departamento direktorių nurodydamas, jog dėl Vilniaus miesto (*duomenys neskelbtini*) seniūnijos darbuotojų netinkamo pareigų atlikimo buvo nepagrįstai deklaruotas apie išvykimą iš Lietuvos, nors niekur nebuvo išvykęs. Paminėjo, kad 2024 m. balandžio 27 d. kreipėsi į seniūniją dėl adreso pakeitimo (iš (*duomenys neskelbtini*) į (*duomenys neskelbtini*)), tačiau darbuotoja paaiškino, jog tokios galimybės nėra ir užpildė, kad pareiškėjas išvyksta į Ukrainą. Į šį pareiškėjo prašymą Departamentas atsakė ginčijamu 2024 m. lapkričio 12 d. raštu Nr. (*duomenys neskelbtini*) „Dėl prašymo“.

Vertinant byloje esančius duomenis pažymėtina, jog pareiškėjas teigia, kad nebuvo išvykęs iš Lietuvos ir jog per klaidą seniūnijos darbuotoja deklaravo neteisingus duomenis. Atkreiptinas dėmesys, jog pareiškėjas nei Komisijai, nei Departamentui nepateikė jo teiginius patvirtinančių dokumentų (apie pareiškėjo neišvykimą į Ukrainą – buvimą Lietuvoje). Atsakovo pateikti rašytiniai įrodymai patvirtina, jog nuo 2024 m. balandžio 19 d. pareiškėjo adresas deklaruotas Ukrainoje. Paminėtina, jog pareiškėjui manant, jog jo deklaruoti gyvenamosios vietos duomenys yra neteisingi, pareiškėjas dėl to turi kreiptis į deklaravimo įstaigą (šiuo atveju seniūniją) dėl klaidų ištaisymo. Gavęs visus reikalingus dokumentus, pareiškėjas juos gali teikti Departamentui kaip ir buvo nurodyta ginčijamame rašte.

Įvertinus ginčijamo Departamento rašto turinį, pažymėtina, kad Departamentas išsamiai, motyvuotai bei pagrįstai atsakė į pareiškėjo 2024 m. spalio 21 d. prašymą, pateikė visą su minėtu prašymu susijusią informaciją ir nuorodas, kaip pareiškėjas turėtų elgtis susiklosčiusioje situacijoje. Teigti, jog Departamentas neatliko savo kompetencijos ribose veiksmų, susijusių su pareiškėjo pateikto prašymo nagrinėjimu, Komisija neturi nei teisinio, nei faktinio pagrindo, dėl ko pareiškėjo skundas atmestinas kaip nepagrįstas.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu ir 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

pareiškėjo X. X. skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo bylos šalys turi teisę apskųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkė

Ingrida Sabaliauskienė

Komisijos nariai

Inga Morkvėnienė

Žydrūnas Plytnikas